

ihale komisyonu kararının isteklilere tebliğ tarihinden sonra iddia konusu hususun hangi tarihte ortaya çıktığına ilişkin bir bilgi belirtilmemek suretiyle, ihale üzerinde bırakılan isteklinin tek ortağı ve şirketi temsile yetkili şirket müdürü hakkında suç örgütüne yardım yataklık ve kaçakçılık suçlarından hakkında dava açıldığı ve ceza hükmü bulunduğu ileri sürülerek başvuru sahibi tarafından şikâyet ve itirazın şikâyet başvurusuna konu edilen incelemeye konu

hususlar bakımından herhangi bir somut bilgi/belge sunulmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesinde "İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

j) 17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen..." hükmü

Anılan Kanun'un "İhaleye katılamayacak olanlar" başlıklı 11'inci maddesinde "Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) (Değişik: 20/11/2008-5812/4 md.) Bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak idarelerce veya mahkeme kararıyla kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanlar.

İhale konusu işin danışmanlık hizmetlerini yapan yükleniciler bu işin ihalesine katılamazlar. Aynı şekilde, ihale konusu işin yüklenicileri de o işin danışmanlık hizmeti ihalelerine katılamazlar. Bu yasaklar, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketleri ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketleri için de

geçerlidir.

Bu yasaklara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.” hükmü,

Anılan Kanun’un “Yasak fiil ve davranışlar” başlıklı 17’nci maddesinde “İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

e) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanunun Dördüncü Kısımında belirtilen hükümler uygulanır.” hükmü,

Anılan Kanun’un “İhalenin karara bağlanması ve onaylanması” başlıklı 40’inci maddesinde “...İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif

sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.” hükmü,

Anılan Kanun’un “Sözleşmeye davet” başlıklı 42’nci maddesinde “41 inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale sonuç bilgileri Kuruma gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur...” hükmü,

Anılan Kanun’un “İhalelere yönelik başvurular” başlıklı 54’üncü maddesinde “İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, bu Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikâyet ve itirazın şikâyet başvurusunda bulunabilirler.

...Dilekçelerde aşağıdaki hususlara yer verilir:

...

d) Başvurunun konusu, sebepleri ve dayandığı deliller...” hükmü,

Anılan Kanun’un “İhalelere katılmaktan yasaklama” başlıklı 58’inci maddesinde “(Değişik birinci fıkra: 30/7/2003-4964/ 35 md.) 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar, üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar hakkında ise altı aydan az olmamak üzere bir yıla kadar, 2 nci ve 3 üncü

maddeler ile istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Katılma yasakları, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili veya bağlı bulunan bakanlık, herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağlı kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri, il özel idareleri ve (Değişik:29/11/2018-7153/28 md.) bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde İçişleri Bakanlığı; belediyeler ve bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilir.

Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

İhale sırasında veya sonrasında bu fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler, idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.

Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Resmi Gazetede yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu kararlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur.

İhaleyi yapan idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı

gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunulan bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.” hükmü,

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: BATMAN HAVALİMANI 2024-2025 YILLARI PERSONEL TAŞIMA İŞİ

e) Miktarı: 4 adet minibüs (asgari 16 yolcu kapasiteli) 1983 sefer...” düzenlemesi,

Sözleşme Tasarısı’nın “İşin süresi” başlıklı 9’uncu maddesinde “9.1. İşe başlama tarihi 01.01.2024; işi bitirme tarihi 31.12.2025...” düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hüküm ve açıklamalarından; ihale tarihi itibarıyla ilgili hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak idarelerce veya mahkeme kararıyla kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunan isteklilerin ihale dışı bırakılacakları anlaşılmaktadır.

İhale üzerinde bırakılan isteklinin anılan durumlarda olmadığına dair taahhütlerine ilişkin belgelerin sözleşme imzalanmadan önce istenilmesinin zorunlu olduğu ve gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde uygulanacak yaptırımların kamu ihale mevzuatında belirtildiği, bu çerçevede ihalede isteklilerin yalnızca söz konusu hususa yönelik taahhütlerinin dikkate alınarak işlem tesis edilmesi gerektiği, söz konusu taahhütlerine yönelik değerlendirmenin ise sözleşme imzalanmadan önce sunulması gereken belgeler üzerinden yapılması gerektiği anlaşılmıştır.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Batman Hava Alanı Müdürlüğü tarafından e-ihale olarak gerçekleştirilen “Batman Havalimanı 2024-2025 Yılı Personel Taşıma İşİ”ne 5 isteklinin katıldığı, 26.10.2023 onay tarihli ihale komisyonu kararına göre ihalenin Sasuntsi Taş. Tur. İnş. Petrol Teks. Gıda Tmz. Tarım Hayv. Yemek. Kır. San. ve Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak başvuru sahibi Emrah Şahin’in belirlendiği görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan istekli Sasuntsi Taş. Tur. İnş. Petrol Teks. Gıda Tmz. Tarım Hayv. Yemek. Kır. San. ve Tic. Ltd. Şti.ne ait yeterlik bilgileri tablosunda “Ortaklar ve ortaklık oranlarına/üyelere/kuruculara ait bilgiler” ve “Yöneticilere ait bilgiler”in “Mahsun Çelik, 30*****” şeklinde beyan edildiği görülmüştür.

EKAP üzerinden yapılan sorgulamalar neticesinde; ihale tarihinde (19.10.2023) tüm isteklilere ilişkin, ihale komisyonu kararının onay tarihinde (26.10.2023) ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif sahibi isteklilere ilişkin yasaklılık teyidinin idare tarafından yapıldığı, anılan isteklilere ilişkin herhangi bir yasaklılık kaydına ulaşılamadığı görülmüştür.

Ayrıca başvuru sahibi tarafından idareye yapılan 06.11.2023 tarihli şikâyet başvurusu üzerine, 08.11.2023 tarihinde ihale üzerinde bırakılan isteklinin ortağı ve müdürü olan Mahsun Çelik hakkında idarece EKAP üzerinden adli sicil sorgulamasının yapıldığı ve anılan kişi hakkında herhangi bir adli sicil kaydına ulaşılamadığı görülmüş, buna binaen Kurumca 11.12.2023 tarihinde aynı şekilde EKAP üzerinden yapılan adli sicil sorgulaması neticesinde de aynı bilgiye ulaşılmıştır.

Ayrıca 26.10.2023 onay tarihli ihale komisyonu kararının isteklilere tebliğ tarihinden (27.10.2023) sonra iddia konusu hususun hangi tarihte ortaya çıktığına ilişkin bir bilgi belirtilmemek suretiyle, ihale üzerinde bırakılan isteklinin

tek ortağı ve şirketi temsile yetkili şirket müdürü Mahsun Çelik hakkında suç örgütüne yardım yataklık ve kaçakçılık suçlarından hakkında dava açıldığı ve ceza hükmü bulunduğu ileri sürülerek başvuru sahibi tarafından şikâyet ve itirazen şikâyet başvurusuna konu edilen incelemeye konu hususlar bakımından herhangi bir somut bilgi/belge sunulmadığı anlaşılmış olup, yapılan inceleme ve yukarıda yer verilen tespitler neticesinde başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2023/061
Gündem No	: 25
Karar Tarihi	: 20.12.2023
Karar No	: 2023/UH.I-1567